

Številka: 007-17/2023
Datum: 22. 5. 2023

Državni svet RS
Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj
Šubičeva 4

1000 Ljubljana
gp.qs@gov.si

ZADEVA: PRIPOMBE NA PREDLOG RESOLUCIJE O STRATEGIJI PROSTORSKEGA RAZVOJA SLOVENIJE 2050 (ReSPRS2050)

Spoštovani,

Združenje občin Slovenije (v nadaljevanju: ZOS) vam v nadaljevanju podaja pripombe k predlogu Resolucije o Strategiji prostorskega razvoja Slovenije 2050 (ReSPRS2050).

Točki 8 in 12 v podpoglavju **5.1.1 Urejanje in razvoj naselij določata:**

*»(8) Ohranjata se prepoznavna regionalna in lokalna prostorska identiteta;
(12) Omejuje se širjenje posamične poselitve - lokalnim skupnostim naj se omogoči načelo oklica in sprejema sklepa, s katerim se izvajanje posameznega člena nekega zakona omeji, če ta ogroža načela in cilje, ki so zapisani v strateških in izvedbenih prostorskih aktih občine ali regije.«*

Predlagamo, da se takšen ukrep oz. možnost **vpíše tudi v Prostorski red Slovenije, kot tudi v ZVO, ZUreP-3 in GZ-1**. Kot primer takšnega grobega poseganja v prostor in neupoštevanja načel prostorskega planiranja zapisanih v zakonodaji, naj navedemo nekdanji 117. čl. GZ (Ur. l. RS 61/17) oz. sedanji 146.čl. GZ-1 (Ur. l. št. 199/21), s katerim se dovoljuje pridobitev dovoljenja za objekt daljšega obstoja. Ta dovoljenja se lahko pridobijo tudi na območjih ali kmetijskih zemljiščih, ne glede na varstvene režime ali zavarovana območja. S takšnim določilom se posega v izvirno pristojnost lokalne skupnosti, zapisano v ustavi in Zakonu o lokalni samoupravi. Določilo 146. člena GZ-1 je v nasprotju s pravili in strateškimi načeli pravne države in vsem načelom prostorskega planiranja. Daje prednost zasebnemu interesu pred javnim. Je uzakonjenje uničenja okolja in prostora ter nagrajevanje kršiteljev. S takšno legalizacijo se uničuje prostor, kulturna krajina in identiteta prostora, kmetijska zemljišča, vodovarstvena in zaščitena območja naravne in kulturne krajine ter temelji gospodarskega razvoja posamezne lokalne skupnosti. Občine so sprejemu takšnega določila nasprotovale in predlagale drugačne rešitve, ki pa niso bile upoštevane, saj so bile ovira za interese vplivnih posameznikov s pravico odločanja in možnostjo lobiranja.

Predlagamo, da se v poglavju **»5.5.3 Ohranjanje in izboljšanje prepoznavnosti naselij in krajine«** za točko 8, doda **nova točka 9**, ki naj glasi:

»(9) Razvojna ogroženost prostora ali zaostajanje razvoja: Pri načrtovanju in ohranjanju prostora se sledi načelom navedenih v tem poglavju in SPRS 2050. To velja tudi za pripravo področne zakonodaje planiranja v prostoru, varstva okolja in gradnje. V primeru ogroženosti in neizpolnjevanja teh načel, lahko lokalna skupnost ali regija sprejme sklep o ogroženosti prostora lokalne skupnosti oz. regije. Sklep sprejme občinski/mestni svet ali več občin oz. regija skupaj. Sprejeti sklep vsebuje utemeljitev in po potrebi strokovne podlage, s katerimi se dodatno podkrepi sprejetje takšnega sklepa. Sprejeti sklep velja 4 leta. Njegovo veljavnost se lahko podaljša do odprave ogroženosti. O sprejetem sklepu se obvesti pristojna ministrstva za prostorsko planiranje, varovanje okolja in gradnjo. Ta ministrstva so ob pripravi ali dopolnitvi področne zakonodaje, dolžna predvideti tudi ukrepe v zakonodaji, ki bodo omogočili odpravo teh ogroženosti ali zaostajanj.«

Obrazložitev:

Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2050 je predvsem strateški in deklarativni dokument. Vsebuje načela in usmeritve prostorskega razvoja Slovenije. Tem načelom naj bi sledili tudi pri pripravi posamezne področne zakonodaje v posameznih službah ministrstev, kot to storijo lokalne skupnosti, ko pripravljajo svoje strateške in izvedbene prostorske akte. Žal pa država s primeri zakonodaje povozi ta načela prostorskega urejanja in usmeritev, ki si jih začrta sama ali posamezna lokalna skupnost. Pomembno bi bilo, da ta načela ne bi bila zgolj črka na papirju in da bi lokalne skupnosti imele tudi možnost zaustavitve izvajanja škodljivih posledic posameznih zakonskih določil, ki lahko negativno vplivajo na ohranjanje in prepoznavnost ali prostorsko identiteto lokalnega prostora

Prilagamo pa še pripombe koroških občin, iz katerih je razvidno s kakšnimi težavami se občine konkretno soočajo.

V pričakovanju odgovora vas lepo pozdravljamo.

Robert SMRDELJ
Predsednik Združenja občin Slovenije

Pripravila:
Mateja Krvina
Strokovna sodelavka

Priloga:
• Pripombe občin Koroške